

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้านความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ด้านเกี่ยวกับ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตาม ศักยภาพ มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 6-7)

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมตลอดทั้งการดำรงชีวิตของชาวบ้าน ฟังฟังสิ่งบริ โภคและอุป โภคจากตลาดมากขึ้น เกิดกระแสบริ โภคนิยม ส่วนสถาบันการศึกษาที่เปลี่ยนจากอดีตที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับสถาบันครอบครัวและสถาบันศาสนา เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีจริยธรรมและความรู้ในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม ปัจจุบันมุ่งเน้นหลักวิชา ให้ความสำคัญกับใบรับรองการศึกษามากกว่าความรู้ที่จะนำมาปฏิบัติจริง การเรียนการสอนเน้นการท่องจำมากกว่าความเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ ไม่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของคนในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549 : 16) และเป็นที่ทราบดีว่าระบบการเรียนการสอนของประเทศไทย ที่ผ่านมามีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเป็นระบบการเรียนที่เน้นเนื้อหาวิชา ซึ่งไม่เชื่อมโยงกับสภาพความเป็นจริงของชีวิต อีกทั้งการมองไม่เห็นประโยชน์ของการนำไปใช้ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญและไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ แม้แต่การเรียนการสอนสาขาวิชาคนตรีก็เช่นกัน ระบบการเรียนแบบเดิมยังไม่เอื้อต่อการสร้างฐานความคิดและกระบวนการปฏิบัติให้แก่ครู นักเรียนและสังคม โดยเฉพาะชุมชนระดับท้องถิ่น

ชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด ซึ่งประกอบด้วย บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 บ้านโนนธรรม หมู่ที่ 17 บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 13 บ้านศาลา หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 20 เป็นชุมชนที่มีการดำรงชีวิตแบบชาวชนบท ถึงแม้ว่าความเจริญทางด้านวัตถุจะเข้ามาถึงแล้วก็ตามแต่ความรู้ที่ได้สั่งสมกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ยังหลงเหลือให้เห็นในการดำรงชีวิตของคนในชุมชนได้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ การทำมาหากิน การประกอบอาชีพและจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาบริบทของพื้นที่และเปิดเวทีสนทนาหาภูมิปัญญาในท้องถิ่น ได้ทราบถึงภูมิปัญญาในท้องถิ่นมากมายที่สั่งสมไว้ในตัวปราชญ์ชาวบ้าน โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นที่มีการเชื่อมโยงกับคนตรีพื้นบ้านอีสาน คนตรีพื้นบ้านเป็นเสียงดนตรีที่ถ่ายทอดกันมาด้วยวาจาซึ่งเรียนรู้ผ่านการฟังมากกว่าการอ่าน เป็นสิ่งที่พูดกันมาแบบปากต่อปากโดยไม่มีกระดาษบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรจึงเป็นลักษณะการสืบทอดทางวัฒนธรรมของชาวบ้านตั้งแต่อดีตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันซึ่งเป็นกิจกรรมการดนตรีเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากการทำงานและช่วยสร้างสรรค์ความรื่นเริงบันเทิงเป็นหมู่คณะและชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ซึ่งจะทำให้เกิดความรักสามัคคีกันในท้องถิ่นและปฏิบัติสืบทอดต่อมายังรุ่นลูกหลานจนกลายเป็นเอกลักษณ์ทางพื้นบ้านของท้องถิ่นนั้น ๆ สืบต่อไป โดยที่ปราชญ์ชาวบ้านสั่งสมกันมาอย่างยาวนานสมควรที่ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นชุมชน โรงเรียน และ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องน่าจะอนุรักษ์ไว้ไม่ให้สูญหายเพื่อสืบทอดให้กับคนรุ่นหลังได้เห็นความสำคัญ และกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญในการสืบทอดภูมิปัญญา คือ นักเรียน เพราะการที่เยาวชนคนรุ่นใหม่มีความรู้ที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงนั้น จะต้องให้การศึกษาเพื่อที่เขาจะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถดูแลตัวเองได้สามารถใช้หลักการดำรงชีวิตแบบพอเพียงรักท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ก้าวทันโลกวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พรเพ็ญ กี่สู่น. 2549 : 2)

จากการศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอก ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในปีการศึกษา 2549 และปีการศึกษา 2550 ได้เสนอแนะให้กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาโรงเรียนบ้าน โนนทอง โนนสะอาด โดยให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและนำมาใช้อย่างจริงจังให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยมีผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ จัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้มีความหลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน ให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และนำภูมิปัญญามาใช้ในการจัดทำหลักสูตร ส่งเสริมภูมิปัญญาให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน. 2550 : 45)

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ และใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในท้องถิ่น ที่เป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่น ให้สนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนเพื่อหาแนวทางในการป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู อนุรักษ์ และพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยการสร้างกระบวนการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้าน เรื่อง พิณ แคน และกลองยาว จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนบ้าน โนนทอง โนนสะอาดให้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาข้อมูลผู้วิจัยจึงเห็นว่า คนตรีพื้นบ้านอีสาน วัฒนธรรม และประเพณีของคนอีสานเป็นสิ่งที่มาตั้งแต่โบราณซึ่งใช้ประกอบพิธีกรรม งานบุญ งานฉลอง และงานรื่นเริงต่าง ๆ ในชุมชน การเรียนรู้จะใช้วิธีถ่ายทอดโดยการปฏิบัติตามคำบอกกล่าวมากกว่าและไม่มี การบันทึกเป็นหลักฐานแต่เป็นการสืบทอดทางวัฒนธรรมและประเพณีต่อ ๆ กันมา เพื่อเป็นกิจกรรมในการผ่อนคลายความเครียดหลังจากการทำงานมาทั้งวันและช่วยสร้างสรรค์ความรื่นเริง ความบันเทิงในชุมชนและชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ซึ่งจะทำให้เกิดความรักสามัคคีกันในท้องถิ่นและปฏิบัติสืบทอดกันต่อมายังรุ่นลูกหลาน จนกลายเป็นเอกลักษณ์ทางพื้นบ้านของ

ท้องถิ่นนั้น ๆ สืบต่อไปโดยที่ประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ส่งสอนฝึกปฏิบัติให้กับคนรุ่นต่อไป การจัดการกระบวนการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสานมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คนตรี ของ โรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด ตลอดทั้งสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากการประเมินภายนอก จึงควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสานเรื่อง พิณ แคน และกลองยาว จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนคนตรีที่อยู่ใกล้ตัวเอง เห็นคุณค่าของการเรียนคนตรี เกิดทักษะกระบวนการทางคนตรีและนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในวิถีประจำวันของตนเอง ได้

คำถามการวิจัย

กระบวนการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสาน พิณ แคน และกลองยาวจากประชาชนชาวบ้านที่มีผลต่อการเรียนรู้และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด ที่เหมาะสมเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสาน พิณ แคน และกลองยาว จากประชาชนชาวบ้านของชุมชนบ้านโนนทองโนนสะอาด
2. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสานพิณ แคน และกลองยาว ตามกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสานพิณ แคน และกลองยาวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

- 1.1 กลุ่มบุคคลที่อยู่ในชุมชนบ้านโนนทองโนนสะอาด คือ
 - 1.1.1 ผู้นำชุมชน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านบ้านโนนธรรม หมู่ที่ 17 ผู้ใหญ่บ้านบ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 ผู้ใหญ่บ้านบ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 13 ผู้ใหญ่บ้านบ้านศาลา หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 20 รวม 5 คน

1.1.2 ผู้อาวุโส ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป ที่มีความรู้เกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้านอีสาน หมู่บ้านละ 2 คน รวม 10 คน

1.1.3 ปราชญ์ชาวบ้าน คือ บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป และเป็นผู้ที่มีความรู้เป็นอย่างดี โดยเป็นผู้ที่เคยปฏิบัติหรือนำความรู้เกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้านอีสาน มาใช้อยู่เป็นประจำ จำนวน 3 คน ได้แก่

1) นายจิตร บัดคำ อายุ 60 ปี ภูมิลำเนา บ้านเลขที่ 98 หมู่ที่ 9 บ้านโนนทอง ตำบลโนนแดง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีความรู้เรื่อง พิณ

2) นายกลม ทัดไท อายุ 74 ปี ภูมิลำเนา บ้านเลขที่ 16 หมู่ 9 บ้านโนนทอง ตำบลโนนแดง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีความรู้ เรื่อง แคน

3) นายบุญ ปานสาลี อายุ 60 ปี ภูมิลำเนา บ้านเลขที่ 18 หมู่ที่ 9 บ้านโนนทอง ตำบลโนนแดง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีความรู้เรื่อง กลองยาว

ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 คน ได้มาโดยการคัดเลือกจากการสนทนากลุ่มของผู้มีความรู้ด้านดนตรีพื้นบ้านอีสาน ซึ่งมี ผู้ใหญ่บ้าน 5 หมู่บ้าน 5 คน ผู้มีความรู้เรื่องดนตรีพื้นบ้าน หมู่บ้านละ 5 คน จำนวน 10 คน ครูผู้สอนดนตรีในโรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด จำนวน 3 คน โดยผ่านการสอบถาม ให้เหตุผล และลงมติ

1.2 กลุ่มบุคคลที่อยู่ในโรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด คือ

1.2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด จำนวน 19 คน

1.2.2 ครูในโรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด ซึ่งเป็นผู้สอนดนตรีพื้นบ้านอีสาน ตั้งแต่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน

2. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในกระบวนการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านอีสาน พิณ แคน และกลองยาว สำหรับนักเรียนคือ การตีพิณ การเป่าแคน และการตีกลองยาว ตามลายเพลงที่ปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ถ่ายทอดดังนี้

เตี้ยโงง (พิน แคน)

----	---ล	---ช	-ม-ล	---ช	-ค-ล	---ช	-ม-ล
----	---ล	---ช	-ม-ล	---ช	-ค-ล	---ช	-ม-ล
----	-ช-ม	---ร	-ค-ม	---ร	-ช-ม	---ร	-ค-ล
---ค	-ร-ม	-ร-ค	-ช-ล	---ค	-ร-ม	-ร-ค	-ช-ล

เตี้ยพม่า (พิน แคน)

----	-ล-ค	-ล-ช	-ล-ช	-ล-ช	-ค-ล	-ช-ม	-ร-ม
----	-ล-ค	-ล-ช	-ล-ช	-ล-ช	-ค-ล	-ช-ม	-ร-ม
----	-ม-ช	-ล-ช	-ม-ร	-ค-ร	-ล-ค	-ร-ม	-ร-ค
----	--ลค	----	-ร-ม	-ช-ล	-ช-ล	-ช-ร	-ร-ร
----	-ล-ร	----	-ล-ค	-ล-ช	-ล-ค	-ร-ค	-ท-ล
----	-ล-ร	----	-ล-ค	-ล-ช	-ล-ค	-ร-ค	-ท-ล

ลายกลองยาว

เบิ่ง เบิ่ง	เบิ่ง ตั่ง	เบิ่งตั่ง	เบิ่งตั่ง	เบิ่ง เบิ่ง	เบิ่ง ตั่ง	เบิ่ง ตั่ง	เบิ่ง ตั่ง
เบิ่ง ตั่ง				เบิ่ง ตั่ง			

การจัดกระบวนการเรียนรู้คนตรีพื้นบ้านอีสาน พิน แคน และกลองยาว โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติจนเกิดทักษะหรือมีความชำนาญ มี 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 2.1 ขั้นเตรียม ผู้สอนกำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกปฏิบัติ รายละเอียดของขั้นตอนการทำงาน เตรียมสื่อต่างๆ เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือใบงานหรือคู่มือการปฏิบัติงาน
- 2.2 ขั้นดำเนินการ ผู้สอนให้ความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติ มอบหมายงานที่ปฏิบัติเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล กำหนดหัวข้อข้อการรายงาน หรือการบันทึกผล

การปฏิบัติงานของผู้เรียนแล้วส่งมอบผู้เรียนให้กับปราชญ์ชาวบ้านเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการถ่ายทอดจากปราชญ์ชาวบ้านพร้อมกับครูผู้รับผิดชอบเข้าร่วมกิจกรรม

2.3 ขั้นสรุป ผู้สอนและผู้เรียน ช่วยกันสรุปกิจกรรมการปฏิบัติงาน

2.4 ขั้นประเมินผล สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน เช่นความตั้งใจ ความสนใจ ในการปฏิบัติกิจกรรม กล้าแสดงออก ชื่นชม ยินดี สนุกสนาน การร่วมแสดงความคิดเห็น

3. พื้นที่ ได้แก่โรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด และชุมชนบ้านโนนทองโนนสะอาดทั้ง 5 หมู่บ้าน

4. ระยะเวลาในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 คาบสุดท้ายของวันอังคาร พุธ และศุกร์ รวม 48 คาบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านอีสาน หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติ 4 ขั้น คือ 1) ขั้นเตรียม ผู้สอนกำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกปฏิบัติ รายละเอียดของขั้นตอนการทำงาน เตรียมสื่อต่าง ๆ เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือใบงานหรือคู่มือการปฏิบัติงาน 2) ขั้นดำเนินการ ผู้สอนให้ความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติมอบหมายงานที่ปฏิบัติเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล กำหนดหัวข้อการรายงาน หรือการบันทึกผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน แล้วส่งมอบผู้เรียนให้กับปราชญ์ชาวบ้านเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการถ่ายทอดจากปราชญ์ชาวบ้านพร้อมกับครูผู้รับผิดชอบเข้าร่วมกิจกรรม 3) ขั้นสรุป ผู้สอนและผู้เรียน ช่วยกันสรุปกิจกรรมการปฏิบัติงาน 4) ขั้นประเมินผล สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน เช่น ความตั้งใจ ความสนใจ ในการปฏิบัติกิจกรรม กล้าแสดงออก ชื่นชม ยินดี สนุกสนาน การร่วมแสดงความคิดเห็น โดยการผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาชาวบ้านและดนตรีเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น

ผลการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านอีสาน หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญในการเลือกและการใช้กระบวนการปฏิบัติทางดนตรีพื้นบ้านอีสาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติจริง เช่น การเลือกเล่นดนตรีที่ตนถนัดได้อย่างเหมาะสม ดัดพินเป็น เป่าแคนเป็น และตีกลองยาวเป็น จนเกิดความชำนาญ

ปราชญ์ชาวบ้าน หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเรื่องเกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้านอีสาน ในชุมชนบ้านโนนทองโนนสะอาด อย่างลึกซึ้งซึ่งที่สั่งสมถ่ายทอดและปฏิบัติกันมาอย่างยาวนาน จากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง โดยผ่านกระบวนการด้านจารีตประเพณี วิถีความ

เป็นอยู่ การทำมาหากิน และพิธีกรรมต่าง ๆ และมีปราชญ์ชาวบ้านที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ ซึ่งเป็นผู้ที่นำความรู้เกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้านอีสานมาใช้อยู่เป็นประจำ

ชุมชนบ้านโนนทองโนนสะอาด หมายถึง หมู่บ้านที่อยู่ในเขตบริการของโรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด ได้แก่ บ้านโนนธรรม หมู่ที่ 17 บ้านโนนทอง หมู่ที่ 9 บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 13 บ้านศาลา หมู่ 8 และหมู่ที่ 20

พิน หมายถึงเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานซึ่งจัดอยู่ในประเภท คีด

แคน หมายถึงเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานซึ่งจัดอยู่ในประเภท เป่า

กลองยาว หมายถึงเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานซึ่งจัดอยู่ในประเภท ตี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดกระบวนการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านอีสานพิน แคน และกลองยาว โดยมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
2. ได้ลายเพลงและโน้ตเพลงที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติสำหรับผู้สนใจในการเรียนรู้เรื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน พิน แคน และกลองยาว
- 3.เยาวชนได้ฝึกปฏิบัติและเป็นผู้สืบต่อต่อไป
- 4.ได้แผนการดำเนินงานวิจัยที่มีคุณภาพที่เกิดจากการเรียนการสอนจากปราชญ์ชาวบ้าน มาเป็นเครื่องมือในการสอนต่อไป
5. เกิดประโยชน์ต่อการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะด้านดนตรีพื้นบ้าน เป็นแหล่งข้อมูล แก่หน่วยงานการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทยและท้องถิ่น